

Raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół
Opieki Zdrowotnej w Łodzi

2023

2024-05-31

RAPORT O SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ

SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ ZA 2023 ROK

Raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej jest przygotowany na podstawie sprawozdania finansowego za poprzedni rok obrotowy i zawiera w szczególności:

- analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za poprzedni rok obrotowy wraz z wykonaniem prognoz zawartych w raporcie o sytuacji ekonomiczno-finansowej za rok 2022
- prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń
- informację o istotnych zdarzeniach, które mają wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową Specjalistycznego Psychiatrycznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Łodzi.

Podstawa prawna: art. 53a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej (Dz.U.2023, poz.991 ze zm.).

1. WPROWADZENIE

I. Charakterystyka jednostki.

1. Nazwa: **Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łodzi**
2. Siedziba: **Miasto Łódź**
3. Adres: **91-229 Łódź, Aleksandrowska 159**
4. Numer telefonu, faksu oraz adres poczty elektronicznej: **42 71-55-777, 42 652-80-30, dyrekcja@psychiatria-lodz.pl**
5. Numer identyfikacyjny REGON: **000297187**
6. Numer w Krajowym Rejestrze Sądowym: **0000021265**
7. Data wpisu i numer rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą: **09-08-1994, numer 10-000000004412**
8. NIP: **947 16 67 139**

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łodzi zwany dalej Spec. Psych. ZOZ w Łodzi jest podmiotem leczniczym niebędącym przedsiębiorcą, prowadzonym w formie samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, który działa na podstawie ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2023, poz. 991 ze zm.) oraz ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie Zdrowia Psychicznego (Dz. U. 20223 poz.1972)

Podmiotem tworzącym jest Samorząd Województwa Łódzkiego, który działa przez swoje organy:

- Sejmik Województwa Łódzkiego
- Zarząd Województwa Łódzkiego

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łodzi posiada osobowość prawną. Czas trwania działalności jednostki nie jest ograniczony.

Podstawowym przedmiotem działalności jednostki, wynikającym ze statutu i wpisu do właściwego rejestru jest działalność lecznicza polegająca na:

- udzielaniu świadczeń zdrowotnych służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia, finansowanych ze środków publicznych,
- prowadzeniu działań zapobiegawczych w zakresie ochrony zdrowia psychicznego i uzależnień,

- promocji zdrowia poprzez prowadzenie działań umożliwiających poszczególnym osobom i społeczności zwiększenie kontroli nad czynnikami warunkującymi stan zdrowia, promowanie zdrowego stylu życia oraz środowiskowych i indywidualnych czynników sprzyjających zdrowiu.

2. ANALIZA SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ ZA POPRZEDNI ROK OBROTOWY

1. Analiza stanu wyjściowego

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej została opracowana przy użyciu analizy ekonomicznej - w oparciu o teorię i zasady analizy wskaźnikowej, dostosowanej do warunków i specyfiki sektora ochrony zdrowia.

Raport sporządzono zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 25 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno- finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

Analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za poprzedni rok oraz prognozę na lata 2024-2026 przeprowadzono w oparciu o wskaźniki ekonomiczno-finansowe określone w w/w rozporządzeniu.

Minister Zdrowia określił w drodze rozporządzenia, wskaźniki ekonomiczno-finansowe, sposób ich obliczania oraz przypisane im oceny punktowe służące do analizy ekonomiczno-finansowej, mając na uwadze zapewnienie przejrzystości i jednolitości analizy samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz porównywalności tych wskaźników.

Analiza wskaźnikowa za 2023 rok				
NAZWA WSKAŹNIKA	PRZEDZIAŁY WARTOŚCI		WARTOŚĆ	OCENA
I. Wskaźniki zyskowności				0
1) wskaźnik zyskowności netto = $\frac{\text{wynik netto} \cdot 100\%}{\text{przychody ze sprzedaży produktów + towarów i materiałów + pozostałe przychody operacyjne + przychody finansowe}}$	poniżej 0,00%	0	-0,92%	0
	0,00% do 2,00%	3		
	powyżej 2,00% do 4,00%	4		
	powyżej 4,00%	5		
2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej = $\frac{\text{wynik z działalności operacyjnej} \cdot 100\%}{\text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów + pozostałe przychody operacyjne}}$	poniżej 0,00%	0	-1,21%	0
	0,00% do 3,00%	3		
	powyżej 3,00% do 5,00%	4		
	powyżej 5,00%	5		
3) wskaźnik zyskowności aktywów = $\frac{\text{wynik netto} \cdot 100\%}{\text{średni stan aktywów}}$	poniżej 0,00%	0	-1,82%	0
	0,00% do 2,00%	3		
	powyżej 2,00% do 4,00%	4		
	powyżej 4,00%	5		
II. Wskaźniki płynności				12
1) wskaźnik bieżącej płynności = $\frac{\text{aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe}}$	poniżej 0,60	0	0,96	4
	0,6 do 1,00	4		
	powyżej 1,00 do 1,5	8		
	powyżej 1,5 do 3,0	12		
	powyżej 3,0 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	10		

2) wskaźnik szybkiej płynności = (aktywa obrotowe-należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)-zapasy) (zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy +rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe)	poniżej 0,50	0	0,94	8
	0,5 do 1,00	8		
	powyżej 1,00 do 2,5	13		
	powyżej 2,5 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	10		
III. Wskaźniki efektywności zarządzania przepływami pieniężnymi				10
1) wskaźnik rotacji należności (w dniach) = średni stan należności z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie (365) przychody netto ze sprzedaży produktów+przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	poniżej 45 dni	3	16	3
	45 do 60 dni	2		
	61 do 90 dni	1		
	powyżej 90 dni	0		
2) wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) = średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie (365) przychody netto ze sprzedaży produktów+przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	do 60 dni	7	19	7
	61 do 90 dni	4		
	powyżej 90 dni	0		
IV. Wskaźniki zadłużenia jednostki				3
1) wskaźnik zadłużenia aktywów = zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania aktywa razem	poniżej 40%	10	64%	3
	40% do 60%	8		
	powyżej 60% do 80%	3		
	powyżej 80%	0		
2) wskaźnik wypłacalności = zobowiązania długoterminowe zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania fundusz własny	0,00 do 0,50	10	-4,27	0
	0,51 do 1,00	8		
	1,01 do 2,00	6		
	2,01 do 4,00	4		
	powyżej 4,00 lub poniżej 0	0		
OCENA ŁĄCZNA				25

W celu oceny sytuacji przyjęto cztery podstawowe obszary analizy: zyskowość, płynność, efektywność oraz zadłużenie. Do czynników mających wpływ na uzyskanie takiej wielkości punktowej zaliczyć należy:

Wskaźniki zyskowości: w analizowanym okresie wskaźniki uzyskały wartość zerową ze względu na poniesioną w 2023 roku stratę netto w wysokości (-) 1.148.132,84 zł.

Z uwagi na ujemny wynik finansowy nie udało się zrealizować zakładanych wskaźników.

Wskaźniki płynności: w analizowanym okresie wskaźniki płynności w ocenie punktowej uzyskują wartość „12”. Wpływ na wyższy od zakładanego poziom wskaźników miała w głównej mierze wysokość środków finansowych znajdujących się na rachunkach bankowych. Szpital lokował wolne środki finansowe na rachunkach bankowych.

Wskaźniki efektywności zarządzania przepływami pieniężnymi: w analizowanym okresie wskaźniki osiągnęły zakładany poziom, w ocenie punktowej uzyskując wartość „10”.

Wskaźniki zadłużenia jednostki: w analizowanym okresie wskaźniki uzyskały wartość punktową „3” osiągając zakładany poziom.

W wyniku analizy wskaźników sporządzonej na podstawie sprawozdania finansowego za 2023 r. przy zastosowaniu metody punktowej uzyskano 25 punktów co stanowi 35,71 % maksymalnej liczby punktów możliwej do uzyskania i świadczy o trudnej ale stabilnej sytuacji ekonomiczno-finansowej jednostki. Dla porównania w 2022 roku uzyskano 30 punktów co stanowiło 42,86 % w maksymalnej ocenie punktowej. Trudna sytuacja jaka zaistniała w kraju i na świecie, w związku z wybuchem wojny

w Ukrainie, spowodowała wzrost cen produktów, kosztów energii, wzrost płacy minimalnej oraz wzrost inflacji, co przyczyniło się do pogorszenia punktacji.

Na podstawie wskaźników i sytuacji w 2023 roku Spec. Psych. ZOZ w Łodzi nie przewiduje zagrożenia kontynuowania działalności w kolejnych latach. Należy jednak brać pod uwagę przyszłe zdarzenia (przebieg wojny w Ukrainie i rozwój sytuacji na Bliskim Wschodzie) wpływ na gospodarki: krajową i światową, a co za tym idzie wzrost kosztów funkcjonowania jednostki oraz wzrost zapowiadanych przez ustawodawcę wynagrodzeń w 2024 roku lub inne zdarzenia mogą wpłynąć niekorzystnie na sytuację finansową jednostki.

5. Diagnoza – podsumowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2023

Wynik finansowy jednostki za 2023 rok zamyka się stratą w wysokości 1.148.132,84 zł. Nie przekroczyła ona kosztów amortyzacji za 2023 rok, które wynoszą 2.780.686,90 zł.

Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi stanowią 91 % przychodów ogółem, a koszty działalności operacyjnej w kosztach ogółem stanowią 98,65 %. Niewspółmierność przychodów i kosztów działalności podstawowej/operacyjnej wynika z tego, iż w pozostałych przychodach operacyjnych ujmowane są przychody z tytułu realizacji projektów oraz stosownie do przepisów przychody w wartości równoległej do odpisów amortyzacyjnych / umorzeniowych od środków trwałych sfinansowanych z dotacji i darowizny.

Zagwarantowane ustawowo wzrosty wynagrodzeń personelu medycznego, coraz prężniej rozwijający się i bardzo agresywny rynek prywatny świadczeń psychiatrycznych przełożyły się na żądania płacowe pracowników oraz osób zatrudnionych na umowach cywilno-prawnych tzw. kontraktowców. Tych ostatnich coraz trudniej jest pozyskać z uwagi na oczekiwania finansowe specjalistów (nie tylko lekarzy), którym sektor prywatny oferuje znacznie korzystniejsze oferty.

Przychody osiągane z NFZ są niewystarczające na pokrycie kosztów funkcjonowania szpitala i zbilansowanie przychodów z kosztami. Ograniczenia w zakresie udzielania odpłatnych świadczeń zdrowotnych w sektorze publicznym z zakresu Zdrowia Psychicznego blokują możliwość pozyskania dodatkowego finansowania.

Przyczyną złej sytuacji finansowej jest między innymi zbyt niska wycena świadczeń zdrowotnych przez płatnika jakim jest NFZ z drugiej wysokie koszty stałe, w tym wynagrodzenia ((wzrost cen materiałów, leków, usług (gastronomicznych, transportowych, wywozu nieczystości itp.)) i innych niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych, na które placówka nie ma wpływu (są między innymi pochodną regulacji ustawowych – np. wysokości najniższego wynagrodzenia zasadniczego) co uniemożliwia osiągnięcie progu rentowności.

3. PROGNOZA SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ NA KOLEJNE TRZY LATA OBROTOWE

I. Opis przyjętych założeń.

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łodzi prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o działalności leczniczej. Prognoza na okres 2024-2026 rok została opracowana zgodnie z art. 52 ustawy o działalności leczniczej.

Spec Psych. ZOZ w Łodzi pokrywa z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów, koszty działalności i reguluje zobowiązania. W prognozach sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe założono utrzymanie stabilności ekonomiczno-finansowej.

W prognozach uwzględniono uchwalone przez Sejm zmiany w zasadach finansowania świadczeń ze środków publicznych oraz opublikowane założenia makroekonomiczne określone przez Radę Ministrów w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2024-2027.

W dniu 30 kwietnia 2023 roku Rada Ministrów przyjęła Wieloletni Plan Finansowy Państwa na lata 2024-2027.

Obowiązek przygotowywania Wieloletniego Planu Finansowego Państwa (WPFPP) wynika z art. 104 ustawy o finansach publicznych.

Państwa członkowskie Unii Europejskiej zostały zobowiązane do opracowania średniookresowych planów budżetowych i strukturalnych, które będą mieć zasadnicze znaczenia dla koordynacji polityk gospodarczych państw UE.

Program przedstawia średniookresową prognozę sytuacji gospodarczej Polski i jej finansów publicznych do 2027 r.

1. przyjęte założenia makro i mikroekonomiczne

a) analiza SWOT

Analiza SWOT jest jedną z najpopularniejszych metod analizy strategii danej organizacji. Głównym jej zadaniem jest identyfikacja sił i warunków mogących mieć wpływ na wybór i realizację przedsięwzięcia. Analiza ma na celu wnikliwą ocenę zasobów jednostki z punktu widzenia zdolności konkurencji i osiągniętej pozycji rynkowej. Jest próbą wykorzystania wniosków płynących z analizy otoczenia oraz analizy posiadanych zasobów. Analiza SWOT obejmuje diagnozę sytuacji organizacji w czterech obszarach: mocne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia. Poprzez zestawienia słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń można ustalić w jaki sposób wyeliminować czynniki ograniczające/hamujące rozwój jednostki, jak wykorzystać posiadane atuty, jak przeciwstawiać się zagrożeniom i jak skorzystać z szans związanych z czynnikami zewnętrznymi.

Mocne strony

1. Strategiczna lokalizacja w regionie w samym centrum województwa, w niedalekiej odległości od ważnych węzłów komunikacyjnych,
2. Utrwalona od lat mocna pozycja w leczeniu zaburzeń psychicznych na terenie regionu łódzkiego,
3. Znaczny potencjał rozwoju tkwiący w zasobach kadrowych, dobrze merytorycznie przygotowana kadra lekarska oraz wykształcona i przygotowana kadra pielęgniarska,
4. Szeroki zakres świadczonych usług medycznych w zakresie opieki psychiatrycznej,
5. Wysoki standard świadczonych usług medycznych oferowanych przez jednostkę,
6. Jeden z większych ośrodków tego typu na terenie całego kraju,
7. Jedna z placówek, które jako pierwsze przystąpiły do programu pilotażowego Centrum Zdrowia Psychicznego, w perspektywie kolejne CZP,
8. Determinacja Dyrekcji Szpitala w przeprowadzaniu zmian oraz duża świadomość o słabych stronach Szpitala i zagrożeniach,
9. Spójna wizja przyszłości – dokładnie określone kierunki wymagające poprawy,

Słabe strony

1. Niewystarczający poziom kontraktu z NFZ, zaniżany od wielu lat poziom umów z płatnikiem w stosunku do rzeczywistych potrzeb zdrowotnych, niejednokrotnie poniżej progu rentowności,
2. Dość niski poziom utożsamiania się personelu ze szpitalem, brak lojalności i zagrożenia odpływu najlepszych specjalistów do innych podmiotów,
3. Indywidualizm lekarzy, niechęć do zmian dotychczasowych metod oraz organizacji pracy,
4. Znacząca fluktuacja kadr, szczególnie w obrębie personelu pielęgniarskiego,
5. Relatywnie niski poziom wynagrodzenia w relacji do innych jednostek leczenia szpitalnego,
6. Potrzeba znaczących inwestycji w infrastrukturę techniczną oraz sprzęt medyczny, co wymaga znacznych nakładów finansowych,

7. Konieczność dostosowania działalności do istniejącej architektury (rozkład pomieszczeń) uniemożliwia efektywne zagospodarowanie powierzchni.

Szanse

1. Korzystne umiejscowienie Szpitala w dużej aglomeracji miejskiej,
2. Brak na rynku lokalnym szpitali o znaczącej przewadze konkurencyjnej,
3. Niekorzystne procesy demograficzne (m.in. problemy psychiczne społeczeństwa- po pandemii wzmożone zapotrzebowanie, szczególnie u dzieci)zapewniające popyt na świadczenia zdrowotne zwłaszcza w zakresie opieki zaburzeń psychicznych,
4. Wzrost świadomości społecznej na rosnące problemy zdrowotne z tytułu zaburzeń psychicznych,
5. Przystąpienie do programu pilotażowego Centrum Zdrowia Psychicznego,
6. Wzrost oczekiwań społecznych związanych ze standardem świadczonych usług medycznych, które mogą być realizowane w Szpitalu Psychiatrycznym,
7. Ubieganie się o środki unijne na rozwój infrastruktury szpitalnej z programów na lata 2021-2027.

Zagrożenia

1. Niestabilność systemowych rozwiązań organizacyjno-prawnych w zakresie ochrony zdrowia umożliwiające wprowadzanie zmian długofalowych,
2. Pogłębiające się niedobory kadrowe (brak wyspecjalizowanej kadry medycznej), stopniowy spadek wysoko wykwalifikowanych specjalistów oraz drapieżna konkurencja przy zatrudnieniu tejże kadry,
3. Wysokie oczekiwania i wymagania społeczne ze strony organizacji i związków zawodowych w zakresie warunków zatrudnienia i wysokości płac,
4. Rosnąca konkurencja podmiotów prywatnych na rynku usług medycznych, szczególnie w zakresie leczenia zaburzeń psychicznych,
5. Spadek liczby mieszkańców w aglomeracji łódzkiej,
6. Brak konkurencji dla płatnika (NFZ),
7. Konieczność dostosowania do standardów europejskich wymuszająca realizację inwestycji (zakup wyposażenia, odtworzenie sprzętu, które nie będą miały pokrycia w przychodach przyszłych okresów),
8. Stara architektura szpitala generująca wysokie, stale rosnące koszty remontów i modernizacji infrastruktury technicznej.
9. Zużyta infrastruktura generuje wysokie koszty utrzymania - poprzez wysokie zapotrzebowanie na energię (zarówno ciepłą jak elektryczną)

Prawidłowe wykorzystanie zasobów, które będzie sprzyjać rozwojowi, a w chwili obecnej wyróżnia Szpital w sposób pozytywny w gronie jego konkurencji, stanowi silną stronę. Słabymi stronami są czynniki, które w przyszłości mogą spowodować ograniczenia w sprawności działania oraz hamować rozwój. Należy wyeliminować słabe strony lub zwiększyć ich szanse.

Każda zmiana w otoczeniu może mieć ogromny wpływ na rynek a zatem przewidywanie i podjęcie odpowiednich działań zapewnia lepszą pozycję i umożliwia wykorzystanie tych zmian.

b) najważniejsze cele w perspektywie 3 letniej wraz z założonym terminem realizacji

Najważniejszym celem w 3 letniej perspektywie jest zachowanie stabilności finansowej, przystąpienie i realizacja nowych projektów.

c) założenia makroekonomiczne

Wskaźniki makroekonomiczne WFPF

W 2023 roku polska i światowa gospodarka znalazły się pod silnym wpływem szoku podażyowo-popytowego związanego z wybuchem wojny w Ukrainie oraz konfliktem na Bliskim Wschodzie.

Przebieg wojny w Ukrainie oraz rozwój sytuacji na Bliskim Wschodzie jest groźnym czynnikiem ryzyka mającym wpływ na krajową i światową gospodarkę. Pomimo, że sytuacja na rynkach surowcowych ustabilizowała się w 2023 roku, nadal istnieje ryzyko, że w przypadku intensyfikacji konfliktów wpłynie ona ponownie na wzrost cen krajowych. Dodatkowo, w sytuacji nagłego zakończenia wojny część uchodźców i imigrantów przedwojennych z Ukrainy pracujących w Polsce i łagodzących spadek podaży pracy wynikający z przyczyn demograficznych może w krótkim czasie zdecydować się na powrót do kraju pochodzenia. Nie pozostałoby to bez wpływu na polski rynek pracy.

Prognozuje się, że w 2024 roku tempo wzrostu realnego PKB osiągnie 3,1%, w 2025 wzrośnie do 3,7%, a w kolejnych latach polska gospodarka będzie rosła w tempie 3,0 %.

Po spadku konsumpcji prywatnej w 2023 roku o 1% w bieżącym roku spodziewany jest wyraźny wzrost jej dynamiki. W 2024 roku przewidywane jest ożywienie gospodarcze w wyniku spadającej inflacji i dodatniej dynamiki płac realnych wspieranej przez podwyżki płacy minimalnej.

Spożycie prywatne w 2024 roku wzrośnie realnie o 3,5%.

Wysoka dynamika aktywności gospodarczej znalazła odzwierciedlenie w dalszej poprawie sytuacji na rynku pracy. Wzrost popytu na pracę wraz z niskim poziomem stopy bezrobocia przyczyniły się do wysokiego, dwucyfrowego nominalnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej - do 11,9% w 2024 roku, w ujęciu realnym przeciętne wynagrodzenia wzrosną o 6,4%.

Scenariusz średniookresowy zakłada, że w kolejnych miesiącach inflacja będzie się stopniowo obniżać do poziomu jednocyfrowego i na koniec 2024 roku wyniesie 5,2% a w 2025 roku 4,1%. W kolejnych latach inflacja nadal będzie spadać, lecz dynamika tego spadku będzie coraz wolniejsza. Zgodnie z prognozą średnioroczną inflacja wyniesie 5,2% w 2024 roku, 4,1% w 2025 roku oraz 3,3% w 2026 roku.

W horyzoncie prognozy przewiduje się utrzymanie stopniowego spadku inflacji w kierunku celu inflacyjnego NBP.

wskaźniki prognozy

	2023	2024	2025	2026	2027
PKB w ujęciu realnym, wzrost w %	0,2	3,1	3,7	3,4	3,0
Nakłady brutto na środki trwałe, wzrost w %	13,1	2,9	10,2	6,7	4,6
Stopa bezrobocia BAEL, w %	5,1	5,0	4,9	4,9	4,9
Średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych, w %	11,4	5,2	4,1	3,3	2,5

W 2024 roku przewiduje się wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w wysokości 11,9%, a więc o 0,1 pkt. proc. poniżej prognozowanego poziomu inflacji.

W latach 2024-2026 sytuacja ulegnie normalizacji i realne wynagrodzenia będą rosnąć w tempie zbliżonym do dynamiki wydajności pracy.

W ujęciu realnym przeciętne wynagrodzenia wzrosną o 6,4% w 2024 roku, w 2025 roku 7,1% a w 2026 roku 6,3%.

Wprowadzone przez rząd działania osłonowe mające na celu łagodzenie skutków wzrostu cen energii, wspierające gospodarstwa domowe, podmioty wrażliwe i przedsiębiorstwa w ramach tarczy antyinflacyjnej, energetycznej i solidarnościowej. Najwięcej wydatków zostanie przeznaczone na wypłaty rekompensat dla sprzedawców gazu, węgla, ciepła i energii elektrycznej za sprzedaż po cenach regulowanych dla gospodarstw domowych, jednostek użyteczności publicznej.

Ponadto ze środków Funduszu przekazywane były środki na sfinansowanie świadczeń opieki zdrowotnej (do NFZ) oraz środki wspierające jednostki samorządu terytorialnego.

Poziom wydatków na zdrowie będzie stopniowo ulegał podwyższeniu z 6% w 2023 do 6,2% w 2024; 6,5% w 2025; 6,8% w 2026, aż do osiągnięcia 7% PKB w roku 2027.

Założenia do prognozy przychodów i kosztów na lata 2024-2026

Podstawą określenia prognozowanych przychodów w raporcie o sytuacji ekonomiczno-finansowej jest plan finansowy ustalony przez dyrektora i zaopiniowany przez radę społeczną. Jednostka w 2023 roku z uwagi na ujemny wynik finansowy w roku poprzednim, była zobowiązana do przygotowania programu naprawczego, wskazując w nim prognozy na kolejne 3 lata. Zmienność sytuacji gospodarczej, ekonomicznej, społecznej, wzrost cen towarów i usług oraz wzrost wynagrodzeń wymusza weryfikację przyjętych założeń. W prognozach na kolejne trzy lata obrotowe założono utrzymanie stabilności ekonomiczno-finansowej szpitala, zmniejszenie ujemnego wyniku finansowego, uzyskanie zwiększenia finansowania świadczeń zdrowotnych z Narodowego Funduszu Zdrowia (uruchomienie kolejnego Centrum Zdrowia Psychicznego). Planujemy wystąpić o dotacje do instytucji samorządowych oraz pozyskanie środków na realizację projektów.

Prognoza przychodów na lata 2024-2026 w podstawowej działalności szpitala – opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień, została sporządzona wg zasad rozliczeń wynikających z obecnie obowiązujących umów zawartych w poszczególnych zakresach świadczeń z Narodowym Funduszem Zdrowia. Ponadto jednostka ujęła w prognozie świadczenia zdrowotne udzielane osobom zamieszkującym obszar centrum zdrowia psychicznego, realizowane w ramach programu pilotażowego w Centrum Zdrowia Psychicznego w formie ryczałtu.

W prognozie na 2024 rok założono, że do końca roku zakres rzeczowy świadczeń wynikający z umowy zostanie zrealizowany zarówno w umowach ryczałtowych jak i umowach odrębnie finansowych rozliczanych wg wykonanych świadczeń. Jest to założenie optymistyczne, aczkolwiek możliwe do zrealizowania pod warunkiem, że negatywne skutki wojny w Ukrainie oraz konflikt na Bliskim Wschodzie nie wpłyną niekorzystnie na funkcjonowanie jednostki. W prognozie na 2024 rok uwzględniono wzrost wartości umów w poszczególnych zakresach, stosownie do zawartych umów.

Prognoza wyższych wpływów środków ze składki zdrowotnej oraz osiągniętym wskaźnikom makroekonomicznym w 2023 roku, przewidywany poziom wydatków na ochronę zdrowia w 2023 zwiększy się o 5,4 mld. zł. Środki trafią do Oddziałów Wojewódzkich NFZ i zostaną podzielone zgodnie z obowiązującym algorytmem. Zmiana planu finansowego ŁOW NFZ na 2024 rok, na świadczenia opieki zdrowotnej w zakresie opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień nie uwzględnia wzrostu. Szpital przyjął założenie wzrostu na poziomie 15% od II półrocza 2024 rok jako rekompensatę wzrostu wynagrodzeń oraz 6,5% w 2025 roku i 6,8% w 2026 roku.

W prognozie ujęte zostały przychody w zakresie umów rezydenckich zawartych z Ministerstwem Zdrowia oraz pozostałe przychody ze świadczeń niemedycznych.

W zakresie kosztów:

Koszty rodzajowe oszacowano na poziomie kosztów roku ubiegłego z uwzględnieniem skutków inflacji i przyjęto jako procentowy odpowiednik wpływów z przychodów.

Największą pozycję kosztową stanowią wynagrodzenia. Niezależnie od sytuacji finansowej Spec. Psych. ZOZ w Łodzi jest zobowiązany realizować ustawowy wzrost wynagrodzeń pracowników wykonujących zawód medyczny.

Prognozowane wynagrodzenia ustala się biorąc pod uwagę:

- 1) konieczność zwiększenia wynagrodzeń wynikająca m.in. z zapisów ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych (zaznaczyć należy, że oczekiwania wzrostu stawek pracowników medycznych – szczególnie niszowych (specjaliści) są daleko wyższe niż te wynikające z ustawy).
- 2) rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej oraz z przewidzianej w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa podwyżki wynagrodzeń pracowników. Jednostka w 2024 roku oszacowała wzrost kosztów uwzględniając wzrost wynagrodzeń od lipca 2024 roku 6,4%, w kolejnych latach: 2025 – 7,1% ; 2026 – 6,3%
- 3) wzrost wynagrodzeń zapewnia ponadto utrzymanie wykwalifikowanej kadry pracowniczej, co przekłada się na zdolność jednostki do działania na najwyższym poziomie;

W związku ze zmianą ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS obniżającą wiek emerytalny do 65 lat dla mężczyzn i 60 lat dla kobiet obowiązujący od 1 października 2017 roku, w prognozie na lata 2024 – 2026 uwzględniono w rezerwach na świadczenie emerytalne wynikające w/w przepisów zmiany.

Ponadto w kosztach w 2024 roku i latach następnych uwzględniono wzrost wynagrodzeń za pracę wraz z pochodnymi. Wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę przekłada się na wyższe koszty zakupu materiałów (leki, materiały jedno/wielorazowego użycia, sprzęt medyczny), usług (gastronomiczne, pralnicze, transportowe, informatyczne, odbioru odpadów medycznych i stałych). W pozostałych pozycjach kosztów działalności operacyjnej zachowano poziom roku ubiegłego uwzględniający poziom inflacji.

Inflacja na dzień sporządzenia raportu 5,2% wpływa na wzrost kosztów funkcjonowania jednostki. Pozostałe koszty operacyjne uwzględniają prognozowane koszty rezerw na przyszłe zobowiązania.

Koszty finansowe zaplanowano na ewentualne odsetki od zobowiązań dla kontrahentów.

TABELA PODSUMOWUJĄCA WYNIKI OCENY SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ - PROGNOZA NA LATA 2024-2026

Grupa	Wskaźniki	2024		2025		2026	
		Wskaźnik	Ilość punktów	Wskaźnik	Ilość punktów	Wskaźnik	Ilość punktów
I. WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI	Wskaźnik zyskowności netto (%)	-0,66%	0	-0,61%	0	-0,57%	0
	Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	-1,00%	0	-0,88%	0	-0,76%	0
	Wskaźnik zyskowności aktywów (%)	-1,32%	0	-1,24%	0	-1,20%	0
	Razem		0		0		0
II. WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI	Wskaźnik płynności bieżącej	0,89	4	0,82	4	0,78	4
	Wskaźnik płynności szybkiej	0,88	8	0,81	8	0,78	8
	Razem		12		12		12

III. WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI	Wskaźnik należności (w dniach) rotacji	23	3	25	3	22	3
	Wskaźnik zobowiązań (w dniach) rotacji	17	7	15	7	12	7
Razem		10		10		10	
IV. WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA	Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	65%	3	59%	8	60%	8
	Wskaźnik wypłacalności	-3,93	0	-3,51	0	-3,26	0
Razem		3		8		8	
Łączna wartość punktów		25		30		30	

TABELA PUNKTÓW OGÓŁEM ZA LATA 2023-2026

WSKAŹNIKI	2023	2024	2025	2026
Zyskowości netto	0	0	0	0
Zyskowości działalności operacyjnej	0	0	0	0
Zyskowość aktywów	0	0	0	0
Bieżącej płynności	4	4	4	4
Szybkiej płynności	8	8	8	8
Rotacji należności	3	3	3	3
Rotacji zobowiązań	7	7	7	7
Zadłużenia aktywów	3	3	8	8
Wypłacalności	0	0	0	0
RAZEM	25	25	30	30

Podsumowanie

Analiza wskaźników sporządzonych na podstawie prognozy sprawozdań finansowych na lata 2024-2026 przy zastosowaniu metody punktowej, w której dla roku 2025 i 2026 uzyskano po 30 punktów, świadczy o zachowaniu równowagi w sytuacji ekonomiczno-finansowej jednostki. W 2025 i 2026 roku wartość wskaźników wynosi 30 punktów, wskazując tym samym na nieznaczną poprawę sytuacji. Wskaźniki płynności w całym analizowanym okresie przyjmują wartości zerowe, podobnie jak wskaźniki wypłacalności. Sytuacja finansowa jednostki jest trudna ale stabilna.

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łodzi posiada dobrą pozycję konkurencyjną w obszarze funkcjonowania Łódzkiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ. Zasadniczym problemem jest jednak niedoszacowanie wyceny świadczeń zdrowotnych udzielanych przez jednostkę. Szpital ponosi coraz wyższe koszty funkcjonowania związane z udzielaniem świadczeń (wzrost kosztów pracy, materiałów i usług). Przestarzała infrastruktura szpitala wymaga nakładów inwestycyjnych. Ponoszone straty w ostatnich latach zwiększają poziom zobowiązań co przekłada się na negatywną ocenę i możliwość pozyskania zewnętrznego finansowania. Realizacja nakładów inwestycyjnych z własnych środków finansowych pogorszy sytuację finansową szpitala i co do zasady jest poza zasięgiem placówki.

Przedstawiona prognoza na lata 2024-2026 sporządzona została w oparciu o analizę bieżących warunków funkcjonowania szpitala oraz aktualnej sytuacji makroekonomicznej. Zakłócona równowaga w gospodarce światowej spowodowana wojną w Ukrainie, konfliktem na Bliskim

wschodzie, sytuacją międzynarodową, wyraża się wysoką inflacją, rosnącymi stopami procentowymi kredytów, niższą dostępnością towarów i usług.

Z uwagi na aktualną sytuację i dużą niepewność jutra, w obecnych warunkach i sytuacji makroekonomicznej, przygotowany raport obarczony jest dużym ryzykiem przeszacowania lub niedoszacowania planowanych wielkości. Wobec powyższego konieczne może być dalsze aktualizowanie planów finansowych jednostki, z uwzględnieniem zmian w zakresie realizowanych świadczeń czy kosztów funkcjonowania.

IV. Informacja o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową

1. Nieznany na chwilę obecną poziom kontraktu z NFZ możliwy do uzyskania w kolejnych latach. NFZ zawiera umowy na świadczenia zdrowotne w oparciu o bieżące umowy uwzględniając poziom realizacji kontraktu i nie zapewniając realnego przyrostu.
2. Sytuacja szpitala uzależniona jest od polityki zdrowotnej realizowanej przez Ministerstwo Zdrowia oraz Narodowy Fundusz Zdrowia. Duże zapotrzebowanie na świadczenia zdrowotne w zakresie opieki psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży i nie tylko, w związku ze zgłaszanym na nie zapotrzebowaniem społecznym i brakiem adekwatnego finansowania (zbyt niska wycena) może wpłynąć na pogarszanie się sytuacji finansowej szpitala.
3. Brak kadry medycznej, przy braku systemowej zmiany w zakresie kształcenia lekarzy specjalistów, lekarzy rezydentów, pielęgniarek i położnych będą występowały niekorzystne zmiany dla Szpitala ze względu na odchodzenie personelu z zawodu – emerytury. Brak następców.
4. Obowiązująca ustawa o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne i podwyższenie stawek minimalnych w zakresie pracowników etatowych, zleceniobiorców, usługobiorców przekłada się na znaczący wzrost wynagrodzeń oraz usług świadczonych przez usługodawców.
5. Rozwiązania systemowe w zakresie zmian płacy minimalnej będą skutkowały wzrostem wynagrodzeń w całej gospodarce i nie pozostaną bez wpływu na finanse szpitala,
6. Przystąpienia do PPK bez środków po stronie przychodów rekompensujących dodatkowe koszty.
7. Ryzyko braku środków na realizację inwestycji odtworzeniowych, związane z brakiem rentowności prowadzonej działalności oraz nieznaną skalą dostępności dla jednostki funduszy zewnętrznych w przyszłych okresach.
8. Ryzyko braku utrzymania trwałości programów realizowanych w ramach programów finansowanych ze środków Unii Europejskiej.
9. Ryzyko błędów medycznych generujących koszty odszkodowań (szpital tworzy rezerwy bilansowe na skutki niekorzystnych zdarzeń).
10. Nieznany w przyszłości poziom inflacji, kształtowanie się cen surowców energetycznych na rynkach światowych, cen żywności, będzie miał wpływ na przyszłą rentowność szpitala (odmienną od prognozowanej przy aktualnych założeniach).
11. W obecnych warunkach prognozowanie sytuacji makroekonomicznej obarczone jest dużym ryzykiem błędu.

Dyrektor Szpitala

Anna Sremska